

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Omgevingsvisie Beesel 2050 – vaststelling Atlas Beesel 2050

portefeuillehouder: Marcel Roelofs

datum vergadering: 26 mei 2025

zaaknummer: 0889357327

Samenvatting

In het najaar van 2024 is gestart met het opstellen van de omgevingsvisie van gemeente Beesel. Dit proces is onderverdeeld in vier fasen, waarbij elke fase wordt afgesloten met een tussen-/eindproduct dat ter vaststelling wordt aangeboden. In fase 1 zijn de huidige situatie en de opgaven die op onze gemeente afkomen geanalyseerd en gepresenteerd in een Atlas Beesel 2050. Middels dit voorstel wordt de Atlas ter vaststelling voorgelegd aan uw raad.

Voorstel

U wordt geadviseerd de Atlas Beesel 2050 voor de omgevingsvisie gemeente Beesel vast te stellen.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Gemeenten hebben volgens deze wet de verplichting om - vóór 1 januari 2027 - een omgevingsvisie vast te stellen. In het najaar van 2024 is de gemeente gestart met het opstellen van de omgevingsvisie. Hierin wordt het ondersteund door bureau Ruimtevolk. In de aanpak is voorzien in de vaststelling van een aantal tussenproducten. Het eerste tussenproduct betreft de Atlas Beesel 2050, waarin de huidige situatie en opgaven in beeld zijn gebracht. Middels dit voorstel wordt de Atlas aan uw raad voorgelegd ter vaststelling.

2. Doelstelling

Het doel van dit voorstel is het laten vaststellen van het eerste tussenproduct voor de omgevingsvisie, de Atlas Beesel 2050, als vertrekpunt voor de vervolgfases.

3. Uitgangssituatie

Via een raadsinformatiebrief (d.d. 10 september 2024) bent u geïnformeerd over de voortgang en aanbesteding van de omgevingsvisie. Daarna is gestart met het uitlijnen van het proces om tot een omgevingsvisie te komen.

Vervolgens bent u in een raadsinformatiebrief (d.d. 5 februari 2025) geïnformeerd over de vaststelling van het communicatie- en participatieplan en de planning voor de Omgevingsvisie Beesel 2050 door het college. In deze brief zijn het proces en de planning om tot een omgevingsvisie te komen op hoofdlijnen aan u toegelicht. Tevens is daarin de relatie gelegd met het proces voor het opstellen van de toekomstvisie en is de werkwijze rondom participatie beschreven. In de raadsvergadering op 17 februari 2025 is het bovenstaande uitvoeriger aan u toegelicht. Daarnaast heeft in deze werkvergadering een eerste verdieping op inhoud plaatsgevonden. Aan de hand van zeven themakaarten bent u in gesprek gegaan over de huidige situatie en de daaruit voortkomende kansen en opgaven.

4. Rol gemeente

De gemeente is de trekker van de omgevingsvisie, maar stelt de visie sterk participatief op met hulp en inbreng van een grote diversiteit aan partijen.

5. Toelichting

Proces opstellen omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een integrale en strategische visie op de volledige fysieke ruimte in gemeente Beesel tot 2050. In de omgevingsvisie formuleren én gaan we aan de slag met opgaves en ambities die een ruimtelijke doorwerking hebben. We benoemen de gewenste ontwikkelrichting, ontwikkelen hier kaders voor en waar mogelijk positioneren we deze in de ruimte. Het opstellen van de visie valt uiteen in vier fasen. Elke fase sluit af met een tussenproduct, dat participatief wordt opgesteld en bestuurlijk wordt vastgesteld. Het tussenproduct voor fase 1 ligt nu voor: de Atlas Beesel 2050.

De uiteindelijke vaststelling van de omgevingsvisie is een bevoegdheid van uw raad. De vaststelling van tussenproducten is geen wettelijke verplichting. Mede doordat de gemeenteraadsverkiezingen het omgevingsvisieproces doorkruisen, is ervoor gekozen om ook de tussenproducten door uw raad te laten

vaststellen, zodat deze steeds een stevige en gedragen basis vormen voor het vervolgproces. Deze werkwijze is afgestemd en akkoord bevonden in het presidium van 2 december 2024.

Relatie met toekomstvisie en deelbeleid

Het proces voor het opstellen van de omgevingsvisie loopt deels samen met het proces voor het opstellen van de toekomstvisie voor Beesel. Waar de toekomstvisie tot 2050 vooruitkijkt over het gehele gemeentelijke taakveld, doet de omgevingsvisie dat voor het ruimtelijke domein. De participatiemomenten en bestuurlijke afstemming voor beide processen zijn op elkaar afgestemd. De uitgevoerde participatie in fase 1 van de omgevingsvisie borduurt voort op de opbrengsten van de participatie voor de toekomstvisie. Ook wordt de input vanuit de participatie voor de omgevingsvisie waar mogelijk benut om de toekomstvisie aan te scherpen. Beide processen maken zo gebruik van elkaars inbreng. Wat betreft de bestuurlijke afstemming zijn de werksessies en besluitvormingsmomenten met uw raad in een logische volgorde gepland, waarbij voor de omgevingsvisie steeds kan worden voortgeborduurd op analyses, ambities en keuzes die in het kader van de toekomstvisie worden gemaakt.

De ontwikkeling van deelbeleid voor diverse (ruimtelijke) beleidsvelden staat intussen niet stil. Parallel aan het opstellen van (deelproducten van de) omgevingsvisie is deelbeleid in ontwikkeling en al vastgesteld. Onder andere de Mobiliteitsplan en de Kaders woningbouw vormen bouwstenen voor de omgevingsvisie. Daarnaast worden lopende beleidsprocessen, zoals de MKBA bedrijventerreinen, afgestemd met het omgevingsvisieproces. Hierdoor kunnen beide beleidstrajecten optimaal gebruik maken van elkaars inbreng en bevindingen.

Totstandkoming en inhoud Atlas Beesel 2050

De voorliggende Atlas Beesel 2050 bevat een beschrijving en waardering van de huidige situatie en de daarin aanwezige kwaliteiten en knelpunten. Daarnaast brengt de Atlas de opgaven in beeld die op onze gemeente afkomen. Dit betreffen autonome ontwikkelingen waarmee we te maken krijgen, ook als we niets doen of geen ambitie stellen op een bepaald gebied.

De Atlas is sterk participatief tot stand gekomen met inbreng van bestuur, ambtenaren, ketenpartners en de samenleving. De samenleving is via een online enquête, straatgesprekken en een fotowedstrijd ('luistervinken') gevraagd wat zij waardeert in de huidige situatie (wat moeten we behouden en koesteren) en welke belangrijke opgaven zij ziet (wat moet anders, beter of weg). Het luistervinken heeft een groot aantal reacties opgeleverd: 226 personen vulden de enquête in, er zijn 359 straatgesprekken gevoerd en ruim 300 foto's ontvangen. De respondenten vormen een representatieve afvaardiging van de inwoners en bezoekers van onze gemeente.

Door middel van een beleidsinventarisatie en verdiepende ambtelijke groepsinterviews is het huidige beleid geanalyseerd. Daarbij is ook gekeken of het beleid nog past bij de huidige situatie en opgaven die daarin naar voren komen. Niet alleen het ruimtelijke beleid is meegenomen, maar nadrukkelijk ook het sociaal domein, aangezien daar vaak een relatie ligt met de fysieke leefomgeving, denk aan gezondheid, veiligheid en leefbaarheid.

In een breed adviesteam zijn kruisverbanden gelegd tussen verschillende beleidsvelden, en zijn kansen en opgaven gedefinieerd. Dit breed adviesteam bestaat uit beleidsmedewerkers van onze gemeente én ketenpartners. Denk daarbij aan Provincie Limburg, Waterschap Limburg, de buurgemeenten, de Veiligheidsregio en GDD Limburg Noord en de woningcorporaties die in onze gemeente actief zijn.

Tot slot hebben werkvergaderingen met het college en de gemeenteraad plaatsgevonden. Daarin zijn aan de hand van zeven, met elkaar samenhangende thema's de huidige situatie besproken en de kansen en opgaven die daaruit voortkomen.

De Atlas Beesel 2050 geeft een beschrijving van de huidige situatie, de voorziene ontwikkelingen die op onze gemeente afkomen en de kansen en uitdagingen die daaruit voortkomen. Deze zijn samengevat in vier kernopgaven (hoofdstuk 2) waarop de omgevingsvisie een antwoord moet geven:

1. Groeien met kwaliteit
2. Werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen met brede meerwaarde

3. Vormgeven aan een samenredzame gemeenschap
4. Werk maken van een aantrekkelijk en herkenbaar Beesels buitengebied

In deze kernopgaven is nog geen ambitie meegenomen. Ambities worden in de volgende fase (fase 2), onder andere in samenspraak met uw raad, geformuleerd en afgewogen.

In de Atlas zijn verder de aanwezige ruimtelijke kenmerken en waarden (paragraaf 3.2), de relatie met de regio (paragraaf 3.2), de opbrengsten van het luistervinken (paragraaf 3.3) en de beleidsinventarisatie (hoofdstuk 5) samengevat. Daarnaast zijn aan de hand van zeven thema's de belangrijkste trends en ontwikkelingen in beeld gebracht, en is aangegeven welke kansen en opgaven daaruit voortkomen (hoofdstuk 4). Hoewel dit hoofdstuk thematisch is uitgesplitst, bestaat er een sterke onderlinge samenhang tussen de thema's.

Naast de Atlas Beesel 2050 wordt een Nota van participatie opgesteld. Deze bevat een samenvatting van de opgehaalde inbreng en een reactie wat er met de inbreng is gedaan. Participanten kunnen hierin teruglezen op welke wijze hun inbreng is meegenomen in de Atlas, of een motivering waarom de inbreng niet is meegenomen. Dit document wordt bij elke fase aangevuld.

Zoals eerder aangegeven wordt met de vaststelling van de Atlas Beesel 2050 de basis vastgelegd voor het verdere visietraject. Hiermee wordt geborgd dat de analyse en waardering van de huidige situatie en de opgaven die op onze gemeente afkomen, worden erkend en gedragen. De Atlas vormt daarmee het vertrekpunt voor het bepalen van de ambities en de koers in de vervolgfase.

- a. Financieel
Voor het opstellen van de omgevingsvisie zijn reeds middelen opgenomen in de meerjarenbegroting. Deze zijn voldoende voor de realisatie van de omgevingsvisie.
- b. Juridisch
De gemeente is verplicht om voor 1 januari 2027 een vastgestelde omgevingsvisie te hebben. De voorliggende Atlas Beesel 2050 is het eerste tussenproduct in dit proces.
- c. Risico's
Door de vaststelling van de Atlas Beesel wordt geborgd dat de analyse en waardering van de huidige situatie en de opgaven die op onze gemeente afkomen, worden erkend en gedragen. De Atlas vormt daarmee het vertrekpunt voor het bepalen van de ambities en de koers in de vervolgfase.

6. Visie Blij in Beesel

Door de brede scope van de omgevingsvisie worden veel thema's geraakt van de Visie Blij in Beesel. Denk hierbij aan de thema's beleven, fijn wonen, bedrijvig en dorp.

7. Toegankelijkheid

Toegankelijkheid is één van de beleidsterreinen die integraal afgewogen wordt in de omgevingsvisie.

8. Duurzaamheid

Duurzaamheid is één van de beleidsterreinen die integraal afgewogen wordt in de omgevingsvisie.

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit
2. Atlas Beesel 2050